

UB XIV/107c/No. 13

omdat het niet gaat om een eventuele bij hem gelegen gevoeligheid doch om een onrechtmatig handelen van de Staat bestaande in het plegen van misdrijven tegen de vrede en van samenspanning tot genocide, waaraan hij medeplchtig zou worden indien hij thans bij de Nederlandse krijgsmacht dienst zou moeten nemen. Hij meent derhalve dat, alvorens eventueel bij hem bestaande gewetensbezwaren aan de orde kunnen komen, dient te worden vastgesteld of hij verplicht is aan een oproep voor militaire dienst gevolg te geven.

7. Ter zake wordt het volgende overwogen.

8. Uit de parlementaire geschiedenis met betrekking tot de WGMD, met name ten aanzien van het i.e. van belang zijnde art. 2, blijkt dat aanvankelijk bij nota van wijzigingen een tekst van art. 2 was voorgesteld, waarin de gronden voor een beroep op ernstige gewetensbezwaren limitatief werden opgesomd en onder meer als grond was opgenomen „dat het militaire geweld, waarvoor een staat als onder b bedoeld (hof: zijnde een lidstaat van een militair bondgenootschap waarvan Nederland deel uitmaakt) zijn krijgsmacht gebruikt, in strijd met beginselen van internationaal recht en daarom onaanvaardbaar is”.

9. In verband met in de Kamer gerezene bezwaren tegen een limitatieve opsomming van de gronden en de ook in amendementen door de Kamer tot uitdrukking gebrachte voorkeur voor een algemene definitie boven een limitatieve opsomming teneinde de toetsende instantie meer ruimte te geven, is uiteindelijk bij 5de nota van wijzigingen de tekst van art. 2, zoals het thans luidt, voorgesteld, waarmede een zodanige verruiming der gronden is aangebracht dat voortaan niet alleen godsdienstige of zedelijke overwegingen in aanmerking komen.

10. Gezien voormelde wetgeschiedenis, is het hof voorshands van oordeel dat de stelling van Ubels dat een verwijzing naar de WGMD niet aan de orde in moet worden verworpen daar deze wet duidelijk ten doel heeft om ook in gevallen van bezwaren tegen de militaire dienst gebaseerd op eventueel gebruik door de krijgsmacht van militaire middelen die door de betrokkene in strijd worden geacht met bepalingen van internationaal recht, de gelegenheid te bieden om die bezwaren te laten toetsen teneinde van militaire dienst te worden vrijgesteld, zodat door hem van deze procedure gebruik dient te worden gemaakt.

11. In dit verband verwijst het hof nog naar de in het hiervoor in r.o. 4 reeds ter sprake gekomen KB van 18 dec. 1986 opgenomen overweging, inhoudende dat vanwege de aard van de bezwaren van Ubels tegen het verdedigingssysteem een beroep op de WGMD in de rede ligt.

12. Nu de in de WGMD voorziene rechtsgang, gezien de mogelijkheid van beroep op de Kroon bij afwijzing van een verzoek ex art. 2 en 3 WGMD en gelet op de in art. 4 van die wet aan de minister van Defensie gegeven bevoegdheid om in afwachting van de beslissing op een inge-

diend verzoek, de verzoeker geheel of gedeeltelijk van dienstverrichtingen vrij te stellen, moet worden aangemerkt als een naar (intern) Nederlands recht met voldoende waarborgen omklede administratieve rechtsgang is daarnaast geen plaats voor een vordering bij de burgerlijke rechter, ook niet in k.g. daar, naar het hof uit eigen wetenschap bekend is, bij indiening van een verzoek op grond van art. 4 voornoemd, in afwachting van een beslissing daarop, automatisch aan de verzoeker vrijstelling van dienstverrichtingen wordt verleend.

13. Art. 6 EVRM staat aan het vorenoverwogene niet in de weg nu het in bedoelde administratiefrechtelijke beroepsgang niet gaat om de vaststelling van een burgerlijk recht of een burgerlijke verplichting in de zin van genoemd artikel, doch om een verplichting met een publiekrechtelijk karakter.

14. Ten overvloede merkt het hof nog op dat van strijd met art. 1 Uitvoeringswet Genocideverdrag geen sprake is, omdat het begrip „oogmerk” in lid 1 van dat artikel beperkt moet worden uitgelegd en met name geen gevallen van voorwaardelijk opzet omvat terwijl de overige bepalingen en beginselen waarop Ubels zich in het kader van zijn stelling dat hij door het vervullen van zijn dienstplicht medeplchtig zou worden aan het plegen van misdrijven tegen de vrede onder omstandigheden uitzondering kunnen lijden voor zover een Staat tot kernwapengebruik overgaat als verdediging tegen agressie van een andere Staat.

15. Uit het vorenoverwogene volgt dat de vorderingen door de Pres. terecht zijn afgewezen, wat er ook moge zijn van de door hem daartoe gebezigde gronden, zodat het bestreden vonnis dient te worden bekrachtigd onder veroordeling van Ubels in de kosten van het geding in hoger beroep.

Beslissing

Het hof:

bekrachtigt het door de Pres. Rb. 's-Gravenhage in k.g. gewezen vonnis, gedateerd 31 maart 1987;

veroordeelt appellant in de kosten van het geding in hoger beroep, aan de zijde van geintimeerde tot heden begroot op f 3850.

(Beroep in cassatie ingesteld, *Red.*)

Nr. 257

HOF 's-GRAVENHAGE

28 april 1988, rolnr. 87/1343

(Mrs. Heikens, Jansen en Ligtelijn-van Bilderbeek)

Het aanspannen van een — Nederlandse — verzetprocedure tegen het arbitrale vonnis op zich zelf, schorst — zonder meer — niet de executie van dat vonnis in Finland. Geen spoedeisend belang bij een verbod van voortzetting van de executie, nu een bankgarantie daaraan een eind kan maken en

WWW.ANKENKONINK

niet duidelijk is waarom het stellen van een dergelijke garantie op moeilijkheden stuit.

L. Nordström-Janzon, te Espoo (Finland), appellante, proc. Mr. S.V. Langeveld, tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Van Nievelt Goudriaan & Co BV, te Rotterdam, geïntimeerde, proc. Jhr. Mr. D.J. de Brauw.

(Post alia:)

Ten aanzien van het recht

1. De onderhavige procedure betreft de tenuitvoerlegging van een kostenveroordeling, opgenomen in een tussen pp. gewezen arbitraal vonnis d.d. 2 juli 1986, door welke tenuitvoerlegging appellante in Finland wordt getroffen. Het gaat hier om een vonnis van drie Nederlandse arbiters, waartegen appellante voor de Haagse Rb. een verzetprocedure is begonnen, terwijl geïntimeerde vervolgens in Finland een exequaturprocedure heeft aangespannen. Appellante wil verdere executie-maatregelen in Finland voorkomen totdat de Haagse procedure is afgewikkeld.

2. De Pres. heeft appellante in haar vordering niet-ontvankelijk verklaard omdat haar belang daarbij „onvoldoende spoedeisend” is. Appellante zou namelijk, door het stellen van een bankgarantie voor de arbitragekosten waarvoor de executie-maatregelen worden getroffen, hieraan zelf een einde kunnen maken, en de Pres. vindt het stellen van een dergelijke garantie „in beginsel zo weinig ingrijpend dat er onvoldoende aanleiding is de gevraagde voorziening in k.g. te treffen”.

3. Tegen deze overweging richt zich de eerste grief. Appellante is namelijk van mening dat zo'n bankgarantie, ook al neemt geïntimeerde daarmee genoegen, niet van haar kan worden geveerd omdat volgens het oude Nederlandse arbitragerecht — dat in casa nog steeds van toepassing is — het aanspannen van een verzetprocedure tot gevolg heeft dat de tenuitvoerlegging van het arbitrale vonnis wordt geschorst en omdat niet kan worden gezegd dat het stellen van zo'n bankgarantie een weinig ingrijpende zaak is.

4. Vooropgesteld dat het aanspannen van een Nederlandse verzetprocedure op zichzelf niet tot schorsing van een Finse executie kan leiden — hiervoor zijn immers de i.c. ook door de Finse rechter toegepaste art. IV, V en VI Verdrag nopens de erkenning en de tenuitvoerlegging van in het buitenland gewezen scheidsrechterlijke uitspraken (Verdrag van New York d.d. 10 juni 1958) beslissend, en daaruit vloeit dat niet zonder meer voort — het hof, met de Pres. van oordeel is dat appellante bij haar vordering onvoldoende spoedeisend belang heeft aangezien de arbitragekosten waarvoor zij een bankgarantie zou moeten stellen, niet meer dan f 47 000 belopen en appellante het hof niet heeft duidelijk gemaakt waarom in haar geval, anders dan in zo ve-

le andere gevallen, het stellen van een dergelijke garantie op moeilijkheden stuit. Derhalve faalt de grief.

5. De tweede grief, gericht tegen de overweging van de Pres. dat, als hij aan een belangenafweging zou toekomen, de gevorderde voorzieningen (eveneens) zouden worden geweigerd, kan reeds daarom geen doel treffen, omdat deze overweging ten overvloede werd gegeven en zijn beslissing derhalve niet draagt.

6. Aangezien beide grieven falen, behoort het vonnis waarvan beroep te worden bekrachtigd, met veroordeling van appellante in de kosten van dit beroep.

Rechtsdoende in hoger beroep in k.g.

Bekrachtigt het vonnis waarvan beroep.

Veroordeelt appellante in de kosten van dit beroep en begroot deze kosten tot op heden aan de zijde van geïntimeerde op f 3850 (drieduizend achtveertig en vijftig gulden).

(Bij het ter perse gaan was niet bekend of beroep in cassatie is ingesteld. Red.)

Nr. 258

ARR.-RECHTBANK AMSTERDAM

10 juni 1988, rolnr. KG 88/985A

(Mr. Asscher)

Onrechtmatigheid van publicatie waarin eiseres er van wordt beschuldigd een tweetal bedrijven te hebben ingelicht omtrent de ophanden zijnde in-trekking van de WIR.

E.G. Terpstra, te Nieuwegein, eiseres, proc. Mr. J.M. Bohl, adv. Mr. H.J.A. Knijff te 's-Gravenhage,

tegen

1. de naamloze vennootschap NV Weekblad, „De Groene Amsterdammer”, te Amsterdam,
2. M. van Amerongen, te Amsterdam,
3. R. Boon, te Amsterdam, gedaagden, vrijwillig verschenen, proc. Mr. W.C. van Manen.

Beslissing

1. Veroordeelt gedaagden in de eerstmogelijke editie van het weekblad De Groene Amsterdammer op een passende plaats en in een passende opmaak een rectificatie op te nemen van de navolgende inhoud:

Rectificatie

In onze editie van 8 juni jl. hebben wij in een artikel van de hand van Rudi Boon onder de kop „Kabaal in de Tréveszaal „Het overviel ons, en zo hoort het ook” gesteld dat het VVD-Tweede Kamertlid Erica Terpstra in de laatste week van februari twee bedrijven persoonlijk telefonisch heeft medegedeeld dat de regering op het punt stond de WIR af te schaffen.

In een door Erica Terpstra tegen ons aangespannen k.g. hebben wij die beschuldiging niet aannemelijk kunnen maken op grond waarvan

Uitspraak: 28 april 1988

wpx/mms/29

HET GERECHTSHOF TE 's-GRAVENHAGE, eerste kamer, heeft het navolgende arrest gewezen in de zaak van:

LILA NORDSTRÖM-JANZON,
wonende te Espoo (Finland),
appellante,
procureur: Mr S.V. Langeveld,

Rolnr. 87/1343

RB.rolnr. 87/897

t e g e n:

De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
VAN NIEVELT GOUDRIAAN & CO B.V.,
gevestigd te Rotterdam,
geïntimeerde,
procureur: Jhr Mr D.J. de Brauw.

Het gerechtshof te 's-Gravenhage, eerste kamer;

Gehoord partijen;

Gezien de stukken, waaronder grossen van een door de president van de arrondissementsrechtbank te Rotterdam in kort geding tussen partijen gewezen vonnis d.d. 7 december 1987, tegen welk vonnis het hoger beroep is gericht;

TEN AANZIEN VAN HET GEDING IN EERSTE AANLEG:

Bij deurwaardersexploït d.d. 20 november 1987 heeft Nordström-Janzon, hierna ook wel aan te duiden als "Nordström", Van Nievelt Goudriaan gedagvaard voor de president van de arrondissementsrechtbank te Rotterdam, daarbij een vordering instellend, strekkende tot het opleggen van een verbod om voort te gaan met executie-maatregelen met betrekking tot een kostenveroordeling uit een arbitraal vonnis, totdat in een tegen dat vonnis gerichte vernietigingsprocedure bij gewijsde zal zijn beslist, zulks op verbeurte van een dwangsom en met veroordeling van Van Nievelt Goudriaan in de kosten van het geding.

Ter terechtzitting van de president heeft Van Nievelt Goudriaan deze vordering bestreden en heeft zij harerzijds in conventie een vordering ingesteld, voor het geval de vordering in conventie zou worden toegewezen, waarna beide partijen haar standpunten hebben doen toelichten, een en ander aan de hand van pleitnotities en onder verwijzing naar produkties.

Vervolgens heeft de president bij eerdergenoemd vonnis d.d. 7 december 1987 Nordström in haar vordering niet-ontvankelijk verklaard, daarbij aan de vordering van Van Nievelt Goudriaan niet meer toekomend, met veroordeling van Nordström in de kosten van het geding, waartoe hij overwoog zoals in de aan dit arrest gehechte fotocopie van genoemd vonnis wordt vermeld.

TEN AANZIEN VAN HET GEDING IN HOGER BEROEP:

Bij deurwaardersexploit d.d. 15 december 1987 is Nordström van dit vonnis in hoger beroep gekomen, met dagvaarding van Van Nievelt Goudriaan ter terechtzitting van dit hof, waarbij Nordström twee grieven heeft aangevoerd.

Na conclusie van eis overeenkomstig deze dagvaarding heeft Van Nievelt Goudriaan deze grieven bij antwoord bestreden, waarna partijen de zaak op 3 maart 1988 voor het hof hebben doen bepleiten, Nordström door Mr P. Roorda, advocaat te Amsterdam, en Van Nievelt Goudriaan door Mr E. Hammerstein, advocaat te Rotterdam, een en ander aan de hand van pleitnotities en onder verwijzing naar produkties.

Tenslotte hebben partijen, onder overlegging van de stukken, waaronder ook die van de eerste aanleg en voorts de pleitnotities van beide instanties, arrest gevraagd. Nadien is door de procureur van Van Nievelt Goudriaan bij brief d.d. 7 maart 1988 aan het hof verzocht de brief d.d. 1 maart 1988, die als produktie bij de pleitnotities van Mr Hammerstein was gevoegd, "als niet overgelegd te beschouwen".

TEN AANZIEN VAN HET RECHT:

- (1) De onderhavige procedure betreft de tenuitvoerlegging van de kostenveroordeling, opgenomen in een tussen partijen gesloten arbitrage.

traal vonnis d.d. 2 juli 1986, door welke tenuitvoerlegging appellante in Finland wordt getroffen. Het gaat hier om een vonnis van drie Nederlandse arbiters, waartegen appellante voor de Haagse rechtbank een verzetprocedure is begonnen, terwijl geïntimeerde vervolgens in Finland een exequatur-procedure heeft aangespannen. Appellante wil verdere executie-maatregelen in Finland voorkomen totdat de Haagse procedure is afgewikkeld.

- (2) De president heeft appellante in haar vordering niet-ontvankelijk verklaard omdat haar belang daarbij "onvoldoende spoedeisend" is. Appellante zou namelijk, door het stellen van een bankgarantie voor de arbitragekosten waarvoor de executie-maatregelen worden getroffen, hieraan zelf een einde kunnen maken, en de president vindt het stellen van een dergelijke garantie "in beginsel zo weinig ingrijpend dat er onvoldoende aanleiding is de gevraagde voorziening in kort geding te treffen".
- (3) Tegen deze overweging richt zich de eerste grief. Appellante is namelijk van mening dat zo'n bankgarantie, ook al neemt geïntimeerde daarmee genoegen, niet van haar kan worden geveerd omdat volgens het oude Nederlandse arbitragerecht --dat in casu nog steeds van toepassing is-- het aanspannen van een verzetprocedure tot gevolg heeft dat de tenuitvoerlegging van het arbitrale vonnis wordt geschorst en omdat niet kan worden gezegd dat het stellen van zo'n bankgarantie een weinig ingrijpende zaak is.
- (4) Vooropgesteld dat het aanspannen van een Nederlandse verzetprocedure op zichzelf niet tot schorsing van een Finse executie kan leiden --hiervoor zijn immers de in casu ook door de Finse rechter toegepaste artikelen IV, V en VI van het Verdrag nopens de erkenning en de tenuitvoerlegging van in het buitenland gewezen scheidsrechtelijke uitspraken (Verdrag van New York d.d. 10 juni 1958) beslissend, en daaruit vloeit dat niet zonder meer voort-- het hof, met de president van oordeel is dat appellante bij haar vordering onvoldoende spoedeisend belang heeft aangezien de arbitragekosten waarvoor zij een bankgarantie zou moeten stellen, niet meer dan f. 47.000,- belopen en appellante het hof niet heeft gedi-